

19. neděle v liturgickém mezidobí

(1 Král 19,4-8; Ef 4,30-5,2; Jan 6,41-51)

Dnešní liturgie nám předkládá pokračování Ježíšových řečí o chlebu života. Na evangelium odkazuje první čtení z První knihy Královské, kde se pojednává o Eliášovi. V druhém čtení zaznívají slova z listu Efesanům, který se čte na pokračování jako *lectio continua*.

První čtení ukazuje Eliáše za velmi dramatických okolností jeho života. Po oběti, kterou přinesl na hoře Karmelu, a poté co pobil Bálovy proroky, je pronásledován královnou Jezábelou, která usiluje o jeho život. Prorok tedy utíká a asi po jednom dni chůze se přiblížil k poušti. Je velmi sklíčený, protože se cítí osamocený, nemá nikoho, kdo by mu pomohl nebo ho chránil. Proto si přeje zemřít a říká: „Už je toho dost, Hospodine, vezmi si můj život, neboť nejsem lepší než moji otcové!“

Eliáš usnul pod kručinkou, dotýká se ho však anděl, který říká: „Vstaň a jez!“ Prorok spatří u své hlavy chléb upečený na rozžhaveném kameni a džbán vody. Může se tedy najíst i napít. Potom ale opět usíná.

Anděl znovu přichází, dotkne se ho a říká: „Vstaň a najež se, neboť cesta by pro tebe byla příliš dlouhá.“ Prorok vstává, nají se a napije. V síle tohoto pokrmu pak jde 40dní a 40 nocí (40 je symbolické číslo: zde má význam maximální vzdálenosti), až dospěje k Boží hoře Chorebu. Toto zázračné jídlo a nápoj dají Eliášovi sílu neustále jít, a to velmi dlouhou dobu.

Tato epizoda je předehrou k eucharistii. Zvláště tehdy, když se cítíme sklesle, když nás něco zarmoutí, nám Pán říká: „Pojďte ke mně všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi a já vás obcerstvim.“ (Mt 11,28) On nám přináší podivuhodný pokrm a výjimečný nápoj: své tělo a svou krev, aby nám udělil sílu odvážně a s nadějí kráčet až k samotné Boží hoře, kde se nám dostane konečného setkání s Pánem.

Eucharistie je mocný a zázračný pokrm, který předává lásku a dává odvahu čelit všem obtížím tím, že je promění v příležitost k růstu v lásce.

Ježíš se dnes v evangeliu znovu prezentuje jako „chléb živý, který sestoupil z nebe.“ Říká: „Kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky.“ Tento chléb fyzicky živil i některé světce, ale beze vší pochybnosti tu jde především o duchovní nutriční hodnotu tohoto pokrmu, pro

život věčný. Ježíš říká: „Vaši otcové jedli na poušti manu, a zemřeli. Toto je chléb, který sestupuje z nebe, aby ten, kdo ho jí, neumřel.“

Je třeba přijímat tuto stravu pro život věčný, je to duchovní pokrm, který v sobě obsahuje veškerou sílu Kristovy lásky, neboť nám ho daroval v okamžiku, kdy za nás vydává sám sebe a svoji lásku do krajnosti, v okamžiku svých největších obtíží a přeslavného vítězství nad nimi.

V evangeliu Ježíš poznamenává, že je tu jistá podmínka, chceme-li jít za ním: „Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne Otec, který mě poslal.“ To říká, aby objasnil nevěru některých židů, kteří reptají na to, že o sobě říká: „...já jsem chléb živý, který sestoupil z nebe.“

Oni reptající židé se ptají: „Jak může tvrdit: `Sestoupil jsem z nebe?`“ Myslí si, že přece znají Ježíšovu matku i otce: „Copak to není Ježíš, syn Josefův? Známe přece jeho otce i matku.“ Ve skutečnosti vůbec netuší, že Ježíš je Slovo učiněné tělem, jak to čteme v prologu Janova evangelia: „A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.“ (Jan 1,14) Toto počáteční tvrzení osvětluje celé Janovo evangelium.

Ježíš není Josefovým synem, je Synem nebeského Otce. A právě proto, abychom s ním mohli navázat hluboký vztah, nestačí jen lidské, vnější pouto, je třeba i pouta božského: „Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne Otec, který mě poslal.“

Ježíš pokračuje: „Stojí psáno v Prorocích: `Všichni budou vyučeni od Boha.` Každý, kdo slyšel Otce a u něho se učil, přichází ke mně.“ Pro navázání skutečně hlubokého vztahu s Ježíšem je třeba poslouchat Otce. Nejde zde jen o nějaké povrchní způsoby jednání, jde tu o skutečně hlubokou poslušnost. Jedině tehdy, posloucháme-li ve svém životě Otce a slyšíme jeho hlas, který nás zve k odmítnutí zla a ke konání dobra, jsme jím přitahováni a vstupujeme do skutečného vztahu s Ježíšem.

Ježíš to osvětluje slovy: „Ne že by snad někdo Otce viděl; jenom ten, kdo je od Boha, viděl Otce.“ Ježíš Otce viděl. Kdo naslouchá Otcí, touží ho poznávat ještě více; proto jde za tím, kdo Otce skutečně viděl, a věří.

Eucharistie je svátostí víry. Plně ji přijímají jen ti, kdo věří. A pro získání víry je tu jen jediná cesta: vnitřní a hluboká poslušnost vůči nebeskému Otcí.

Ve druhém čtení nás Pavel vybízí, abychom odporovali všem egoistickým sklonům: „Daleko ať je od vás každá zahořklost, prchlivost, hněv, hádání, nactiutrhaní a všechny druhy špatnosti.“ Pro naši poslušnost vůči Bohu, jsme povinni odmítat zlo, mít ho dokonce za hnus.

Nesmíme zarmucovat svatého Božího Ducha, ale přijímat jeho vnuknutí, která nás vedou ke vzájemné dobrotivosti a milosrdenství, k oboustrannému odpuštění, jako Bůh odpustil v Kristu nám.

Pavel pak svou nauku shrnuje těmito slovy: „Ano, napodobujte Boha jako jeho milované děti.“ Poslušnost Bohu nás přivádí k následování Boha. V knize Genesis se píše, že Bůh stvořil člověka ke svému obrazu. Člověk tedy musí být ve shodě s touto svou hlubokou přirozeností: je stvořen k Božímu obrazu, musí tedy skutečně Boha následovat.

Abychom mohli Boha následovat, musíme kráčet v lásce. Bůh je láska (srov. 1 Jan 4,8.16), a my máme v lásce žít. Pavel nás povzbuzuje: „Žijte v lásce, jako i Kristus miloval nás a zcela vydal sebe za nás jako dar v oběť, vůni Bohu velmi příjemnou.“

Ježíš, Syn Boží, přijal do svého srdce proud lásky, která přichází od Otce, a tak získal sílu čelit tomu nejkřutějšímu utrpení a smrti, a překonat to vše skrze lásku. Tuto krutou a nespravedlivou realitu proměnil v oběť, která se stala pro Boha příjemnou vůní.

Eucharistie, kterou slavíme, je právě touto vůní, neboť jde o oběť lásky, o vítězství lásky. Ježíš přišel, aby porazil zlo silou lásky, a aby nám tuto sílu předal. Když ho přijímáme v eucharistii, přijímáme do sebe tuto sílu, která nás vede k naprostému darování života Bohu a bližnímu v lásce.